

OBSAH

OTÁZKA I. <i>O předmětu víry</i>	2
Čl. 1. Zda předmětem víry je první pravda	2
2. Zda předmětem víry je něco složeného na způsob věty	4
3. Zda podkladem víry může být klam	5
4. Zda předmětem víry může být věc, již vidíme	6
5. Zda věci víry mohou být předmětem vědění	7
6. Zda věci k věření se mají rozlišovati na určité články	9
7. Zda články víry vzrostly postupem času	11
8. Zda jsou články víry vhodně vypočítány	13
9. Zda se články víry vhodně vkládají do vyznání	16
10. Zda přísluší Nejvyššímu Veleknězi pořádati vyznání víry	18
OTÁZKA II. <i>O vnitřním úkonu víry</i>	19
Čl. 1. Zda věřiti jest přemítati s přisvědčením	20
2. Zda se vhodně rozlišuje úkon víry na „věřiti Bohu, věřiti Boha, věřiti v Boha“	22
3. Zda věřiti něco nad přirozený rozum jest nutné ke spáse	23
4. Zda je nutné věřiti to, co lze dokázati přirozeným rozumem	24
5. Zda je člověk vázán věřiti něco výslovně	26
6. Zda jsou všichni stejně vázáni míti výslovnou víru	27
7. Zda výslovně věřiti tajemství Kristovo je nutné ke spáse u všech	29
8. Zda je nutné ke spáse věřiti výslovně Trojici	31
9. Zda věřiti jest záslužné	32
10. Zda důvod, použitý k věcem víry, zmenšuje zásluhu víry	34
OTÁZKA III. <i>O vnějším úkonu víry</i>	35
Čl. 1. Zda vyznání jest úkonem víry	36
2. Zda vyznání víry je nutné ke spáse	37
OTÁZKA IV. <i>O samé ctnosti víry</i>	38
Čl. 1. Zda toto je oprávněný výměr víry: Víra jest základ věcí nadějných, důkaz o neviditelných	39
2. Zda víra je v rozumu jakožto v podmětu	41
3. Zda láska je tvarem víry	43
4. Zda víra netvárná může se státi utvářenou nebo naopak	44
5. Zda víra je ctnost	45
6. Zda víra je jedna	47
7. Zda víra je první mezi ctnostmi	48
8. Zda víra je jistější než vědění a jiné ctnosti rozumové	50
OTÁZKA V. <i>O těch, co mají víru</i>	52
Čl. 1. Zda anděl nebo člověk ve svém prvotním stavu měl víru	52
2. Zda v ďáblech je víra	54

3. Zda bludař, jenž nevěří v jeden článek víry, může míti víru netvárnou o jiných člancích	55
4. Zda víra může býti větší v jednom než v druhém	57
OTÁZKA VI. <i>O příčině víry</i>	58
Čl. 1. Zda víra je člověku od Boha vlita	58
2. Zda víra netvárná je darem Božím	60
OTÁZKA VII. <i>O účincích víry</i>	61
Čl. 1. Zda bázeň je účinkem víry	62
2. Zda očista srdce je účinkem víry	63
OTÁZKA VIII. <i>O daru rozumu</i>	64
Čl. 1. Zda rozum je darem Ducha svatého	64
2. Zda dar rozumu může býti zároveň s věrou	66
3. Zda rozum, jenž jest darem, je toliko badavý či též činorodý	67
4. Zda dar rozumu je ve všech majících milost	68
5. Zda se nalézá dar rozumu také v těch, kdo nemají milost činící milým	69
6. Zda dar rozumu se liší od jiných darů	70
7. Zda daru rozumu odpovídá šesté blahoslavenství, totiž: „Blahoslavení čistého srdce, neboť oni Boha viděti budou“	72
8. Zda v ovoci víra odpovídá daru rozumu	73
OTÁZKA IX. <i>O daru vědění</i>	75
Čl. 1. Zda vědění je darem	75
2. Zda dar vědění je o věcech božských	76
3. Zda dar vědění je vědění činorodé	78
4. Zda daru vědění odpovídá třetí blahoslavenství, totiž: „Blahoslavení lkající, neboť oni potěšeni budou“	79
OTÁZKA X. <i>O nevěře všeobecně</i>	80
Čl. 1. Zda nevěra je hříchem	81
2. Zda nevěra je v rozumu jako v podmětu	82
3. Zda nevěra je největším z hříchů	83
4. Zda každý skutek nevěrce je hříchem	84
5. Zda je více druhů nevěry	85
6. Zda nevěra pohanů čili modlářů je těžší ostatních	87
7. Zda se má s nevěřícími veřejně disputovati	88
8. Zda nevěřící mají býti nuceni k víře	90
9. Zda se může obcovati s nevěřícími	91
10. Zda nevěřící mohou míti představenství neboli panování nad věřícími	93
11. Zda mají býti trpěny obřady nevěřících	95
12. Zda děti Židů a jiných nevěřících mají býti křtěny proti vůli rodičů	96
OTÁZKA XI. <i>O bludu</i>	99
Čl. 1. Zda blud je druh nevěry	99
2. Zda blud je vlastně o tom, co jest ve víře	101
3. Zda bludaři mají býti trpěni	102

4. Zda mají býti Církví přijímáni vracející se z bludu	104
OTÁZKA XII. <i>O odpadu</i>	106
Čl. 1. Zda odpad náleží k nevěře	106
2. Zda vládce pro odpad od víry pozbývá panování nad poddanými takže nejsou povinni ho poslouchati	108
OTÁZKA XIII. <i>O rouhání povšechně</i>	109
Čl. 1. Zda rouhání je proti vyznání víry	109
2. Zda rouhání je vždy smrtelným hříchem	111
3. Zda hřích rouhání je největší z hříchů	112
4. Zda se rouhají zavržení	113
OTÁZKA XIV. <i>O rouhání proti Duchu Svatému</i>	114
Čl. 1. Zda hřích proti Duchu Svatému je totéž co hřích z jisté zloby	114
2. Zda se vhodně určuje šest druhů hříchů proti Duchu Svatému	116
3. Zda hřích proti Duchu Svatému je neodpustitelný	118
4. Zda člověk může nejprve hřešiti proti Duchu Svatému bez předpokladu jiných hříchů	120
OTÁZKA XV. <i>O slepotě mysli a tuposti smyslu</i>	122
Čl. 1. Zda slepota mysli je hříchem	122
2. Zda tupost smyslu je co jiného než slepota mysli	124
3. Zda slepota mysli a tupost smyslu vznikají z hříchů tělesných	125
OTÁZKA XVI. <i>O přikázáních víry, věděni a rozumu</i>	126
Čl. 1. Zda ve Starém zákoně měla se dávatí přikázání víry	127
2. Zda ve Starém zákoně se vhodně podávají přikázání vztahující se na věděni a rozum	128
OTÁZKA XVII. <i>O naději</i>	131
Čl. 1. Zda naděje jest ctností	131
2. Zda věčná blaženost je vlastním předmětem naděje	132
3. Zda může někdo doufati pro druhého věčnou blaženost	134
4. Zda někdo může dovoleně doufati v člověka	135
5. Zda naděje je ctnost božská	136
6. Zda naděje je ctnost odlišná od jiných ctností božských	137
7. Zda naděje předchází víru	138
8. Zda láska jest před nadějí	139
OTÁZKA XVIII. <i>O podmětu naděje</i>	140
Čl. 1. Zda naděje je ve vůli jeho v podmětu	141
2. Zda naděje jest v blažených	142
3. Zda je naděje v zavržených	143
4. Zda naděje poutníků má jistotu	145
OTÁZKA XIX. <i>O daru bázně</i>	146
Čl. 1. Zda se lze Boha báti	146
2. Zda se bázeň vhodně dělí na synovskou, začáteční, otrockou a světskou	147
3. Zda bázeň světská jest vždycky špatná	149
4. Zda bázeň otrocká je dobrá	150
5. Zda bázeň otrocká je totéž v podstatě s bázní synovskou	152

6. Zda bázeň otrocká zůstává s láskou	153
7. Zda bázeň je počátkem moudrosti	154
8. Zda bázeň začáteční se liší podle podstaty od bázně synovské	156
9. Zda bázeň je darem Ducha Svatého	157
10. Zda vzrůstem lásky se zmenšuje bázeň	159
11. Zda bázeň zůstává ve vlasti	160
12. Zda chudoba ducha jest blahoslavenství odpovídající daru bázně	161
OTÁZKA XX. O zoufalství	163
Čl. 1. Zda zoufalství jest hříchem	163
2. Zda zoufalství může býti bez nevěry	165
3. Zda zoufalství jest největším z hříchů	166
4. Zda zoufalství pochází z vlažnosti	168
OTÁZKA XXI. O opovážlivosti	169
Čl. 1. Zda se opovážlivost opírá o Boha nebo o vlastní sílu	169
2. Zda opovážlivost jest hříchem	171
3. Zda opovážlivost spíše jest proti bázni než naději	172
4. Zda opovážlivost má příčinu v marné slávě	173
OTÁZKA XXII. O přikázáních, patřících k naději a bázni	174
Čl. 1. Zda se má dávat nějaké přikázání o naději	174
2. Zda se mělo dáti nějaké přikázání o bázni	176
OTÁZKA XXIII. O lásce o sobě	178
Čl. 1. Zda láska jest přátelstvím	178
2. Zda láska jest něco stvořeného v duši	180
3. Zda láska je ctností	182
4. Zda láska je zvláštní ctností	183
5. Zda láska je jedna ctnost	184
6. Zda láska je nejvznešenější z ctností	185
7. Zda bez lásky může býti nějaká pravá ctnost	187
8. Zda láska je tvarem ctností	189
OTÁZKA XXIV. O podmětě lásky	190
Čl. 1. Zda vůle je podměttem lásky	190
2. Zda láska v nás vzniká vlitím	191
3. Zda láska je vlévána podle schopností přirozených	192
4. Zda se láska může zvětšovati	194
5. Zda se láska zvětšuje přidáváním	195
6. Zda láska se zvětšuje úkonem lásky	197
7. Zda láska se zvětšuje do nekonečna	198
8. Zda láska v tomto životě může býti dokonalá	199
9. Zda se vhodně rozlišují tři stupně lásky: začínající, prospí- vající a dokonalá	201
10. Zda láska se může zmenšovati	202
11. Zda lze lásku jednou nabytou ztratiti	204
12. Zda se láska ztrácí jedním úkonem smrtelného hříchu	206

OTÁZKA XXV. <i>O předměť lásky</i>	209
Čl. 1. Zda se obliba lásky zastavuje v Bohu, či se rozšiřuje i na bližního	209
2. Zda láska se má milovati z lásky	211
3. Zda se mají milovati z lásky také nerozumoví tvorové	212
4. Zda člověk má milovati z lásky sám sebe	213
5. Zda člověk má z lásky milovati své tělo	214
6. Zda se mají hříšníci z lásky milovati	216
7. Zda hříšníci milují sami sebe	218
8. Zda je z nutnosti lásky, aby byli nepřátelé milováni	219
9. Zda je z nutnosti lásky, aby někdo projevovat nepříteli znamení a účinky obliby	221
10. Zda máme anděly milovati z lásky	222
11. Zda máme démony milovati z lásky	223
12. Zda se vhodně vypočítává čtveré z lásky milované: totiž Bůh, bližní, naše tělo a my sami	224
OTÁZKA XXVI. <i>O řádu lásky</i>	225
Čl. 1. Zda je v lásce řád	226
2. Zda se má více milovati Bůh než bližní	227
3. Zda má člověk milovati z lásky více Boha než sám sebe	228
4. Zda má člověk více milovati z lásky sebe než bližního	230
5. Zda má člověk více milovati bližního než vlastní tělo	231
6. Zda se má jeden bližní více milovati než jiný	232
7. Zda máme více milovati lepší než s námi více spojené	233
8. Zda se má více milovati ten, který je s námi více spojen podle tělesného původu	235
9. Zda má člověk milovati z lásky více syna než otce	237
10. Zda má člověk více milovati matku než otce	238
11. Zda má člověk více milovati manželku než otce a matku	239
12. Zda člověk má více milovati dobrodince než obdarovaného	240
13. Zda řád lásky trvá v otčině	242
OTÁZKA XXVII. <i>O hlavním úkonu lásky, kterým je obliba</i>	244
Čl. 1. Zda lásce je vlastnějši býti milován, než milovati	244
2. Zda milovati, pokud jest úkonem lásky, je totéž jako blahovlnost	245
3. Zda Bůh se má milovati z lásky sám pro sebe	247
4. Zda Bůh může býti v tomto životě bezprostředně milován	248
5. Zda Bůh může býti zcela milován	249
6. Zda má býti v božské oblibě nějaká míra	250
7. Zda jest záslužnější milovati nepřítel než přítele	252
8. Zda jest záslužnější milovati bližního než milovati Boha	253
OTÁZKA XXVIII. <i>O radosti</i>	254
Čl. 1. Zda radost v nás jest účinkem lásky	255
2. Zda duchovní radost, jejíž příčinou jest láska, přijímá příměšek smutku	256

3. Zda duchovní radost, jejíž příčinou jest láska, může se v nás naplniti	257
4. Zda radost jest ctnost	259
OTÁZKA XXIX. <i>O pokoji</i>	260
Čl. 1. Zda pokoj jest totéž, co svornost	260
2. Zda všechno žádá pokoj	261
3. Zda pokoj jest vlastní účinek lásky	263
4. Zda pokoj jest ctnost	264
OTÁZKA XXX. <i>O milosrdenství</i>	265
Čl. 1. Zda zlo jest vlastně pohnutkou milosrdenstvím	266
2. Zda nedostatek je důvodem smilování se strany smilujícího se	267
3. Zda milosrdenství je ctnost	269
4. Zda milosrdenství je největší ze ctností	270
OTÁZKA XXXI. <i>O dobročinnosti</i>	272
Čl. 1. Zda dobročinnost jest úkon lásky	272
2. Zda jest všem dobře činiti	273
3. Zda se má více dobře činiti těm, kteří jsou s námi více spojeni	274
4. Zda dobročinnost je zvláštní ctnost	276
OTÁZKA XXXII. <i>O almužně</i>	277
Čl. 1. Zda almužna jest úkon lásky	278
2. Zda se vhodně rozlišují rody almužen	279
3. Zda tělesné almužny jsou více než duchovní	282
4. Zda tělesné almužny mají duchovní účinek	283
5. Zda dáti almužnu je v přikázání	284
6. Zda má někdo dáti almužnu z nutného	286
7. Zda se může dáti almužna z nespravedlivě nabytých	288
8. Zda ten, kdo je postaven pod mocí jiného, může konati almužnu	290
9. Zda se má konati almužna spíše příbuzným	291
10. Zda se má almužna konati hojně	293
OTÁZKA XXXIII. <i>O bratrském napomenutí</i>	294
Čl. 1. Zda bratrské napomenutí je úkon lásky	294
2. Zda bratrské napomenutí je v přikázání	296
3. Zda bratrské napomenutí náleží jen představeným	298
4. Zda je někdo zavázán napomenouti svého představeného	299
5. Zda hříšník má napomínati provinilého	301
6. Zda má někdo upustiti od napomenutí pro bázeň, aby se onen nestal horším	302
7. Zda v bratrském napomínání má z nutnosti přikázání soukromé domlouvání předcházetí oznámení	304
8. Zdali přivedení svědků má předcházetí veřejné oznámení	307
OTÁZKA XXXIV. <i>O nenávisti</i>	308
Čl. 1. Zda může někdo Boha míti v nenávisti	308
2. Zda nenávist Boha je největší z hříchů	309
3. Zda každá nenávist bližního je hřichem	311

4. Zda nenávisť k bližnímu je nejtěžší z hříchů, které se pá- chají proti bližnímu	312
5. Zda nenávisť je hlavní neřest	313
6. Zda nenávisť vzniká ze závisti	314
OTÁZKA XXXV. <i>O nechuti</i>	316
Čl. 1. Zda nechuť je hřích	316
2. Zda nechuť je zvláštní neřest	318
3. Zda nechuť je smrtelný hřích	319
4. Zda nechuť se má pokládati za hlavní neřest	320
OTÁZKA XXXVI. <i>O závisti</i>	322
Čl. 1. Zda závist je smutek	323
2. Zda závist je hřích	324
3. Zda závist je smrtelný hřích	326
4. Zda závist je hlavní neřest	327
OTÁZKA XXXVII. <i>O neshovornosti</i>	329
Čl. 1. Zda neshovornost je hříchem	329
2. Zda neshovornost je dcerou marné slávy	331
OTÁZKA XXXVIII. <i>O sváru</i>	332
Čl. 1. Zda svár je smrtelný hřích	332
2. Zda svár je dítkem marné slávy	334
OTÁZKA XXXIX. <i>O rozkolu</i>	335
Čl. 1. Zda rozkol je zvláštní hřích	335
2. Zda rozkol je těžší hřích než nevěra	337
3. Zda rozkolníci mají nějakou moc	339
4. Zda je vhodný trest na rozkolné, aby byli vyobcováni	340
OTÁZKA XL. <i>O válce</i> :	341
Čl. 1. Zda válčení je vždy hřích	341
2. Zda duchovním a biskupům je dovoleno válčiti	343
3. Zda je dovoleno ve válce užívatí lsti	345
4. Zda je dovoleno válčiti ve dny sváteční	346
OTÁZKA XLI. <i>O vádě</i> :	347
Čl. 1. Zda váda je vždy hřích	347
2. Zda váda je dcerou hněvu	349
OTÁZKA XLII. <i>O vzbouření</i>	350
Čl. 1. Zda vzbouření je zvláštní hřích, od jiných odlišný	350
2. Zda vzbouření je vždy smrtelný hřích	352
OTÁZKA XLIII. <i>O pohoršení</i>	353
Čl. 1. Zda pohoršení se vhodně vyměřuje, že jest „méně správné slovo nebo skutek, dávající příležitost pádu“	353
2. Zda pohoršení je hřích	356
3. Zda pohoršení je zvláštní hřích	357
4. Zda pohoršení je hřích smrtelný	358
5. Zda pohoršení trpné může padnouti také na dokonalé	359
6. Zda činné pohoršení se může nacházeti v dokonalých mužích	360
7. Zda se má upustiti od duchovních dober k vůli pohoršení	361

8. Zda se má upustiti od časných k vůli pohoršení	364
OTÁZKA XLIV. <i>O přikázáních lásky</i>	366
Čl. 1. Zda se má o lásce dávatí nějaké přikázání	366
2. Zda o lásce měla býti dána dvě přikázání	368
3. Zda dostačují dvě přikázání lásky	369
4. Zda se vhodně nařizuje, aby Bůh byl milován z celého srdce	370
5. Zda k tomuto: Milovati budeš Pána Boha svého z celého srdce svého, se vhodně přidává: A z celé duše své a z celé síly své	371
6. Zda toto přikázání o lásce k Bohu možno vyplniti na cestě	372
7. Zda jest vhodně dáno přikázání o lásce k bližnímu	374
8. Zda řád lásky spadá pod přikázání	375
OTÁZKA XLV. <i>O daru moudrosti</i>	376
Čl. 1. Zda moudrost má se počítati mezi dary Ducha Svatého	376
2. Zda moudrost je v rozumu jako v podmětu	378
3. Zda moudrost jest jen badavá nebo také činorodá	379
4. Zda moudrost může býti bez milosti, se smrtelným hříchem	380
5. Zda moudrost jest ve všech majících milost	381
6. Zda sedmé blahoslavenství odpovídá daru moudrosti	382
OTÁZKA XLVI. <i>O pošetilosti</i>	384
Čl. 1. Zda pošetilost je protilehlá moudrosti	384
2. Zda pošetilost je hřích	386
3. Zda pošetilost je dcerou smilství	387
OTÁZKA XLVII. <i>O opatrnosti o sobě</i>	388
Čl. 1. Zda opatrnost je v síle poznávací nebo žádostivé	388
2. Zda opatrnost patří pouze do rozumu činorodého, nebo také do badavého	390
3. Zda opatrnost pozoruje jednotlivosti	391
4. Zda opatrnost je ctnost	392
5. Zda opatrnost je zvláštní ctnost	393
6. Zda opatrnost stanoví cíl mravním ctnostem	395
7. Zda do opatrnosti náleží naléztí prostředek v mravních ctnostech	396
8. Zda rozkazovati je hlavní úkon opatrnosti	397
9. Zda pečlivost patří do opatrnosti	398
10. Zda opatrnost se vztahuje na řízení množství	399
11. Zda opatrnost, která je vzhledem k vlastnímu dobru, je téhož druhu s tou, která se vztahuje na dobro obecné	400
12. Zda je opatrnost v poddaných či jenom v představených	402
13. Zda může býti opatrnost v hříšnicích	403
14. Zda jest opatrnost ve všech, majících milost	404
15. Zda opatrnost je v nás od přirozenosti	405
16. Zda lze ztratiti opatrnost zapomenutím	407
OTÁZKA XLVIII. <i>O částech opatrnosti</i>	408
Čl. 1. Zda se vhodně vykazují části opatrnosti	408

OTÁZKA XLIX. <i>O jednotlivých částech opatrnosti jaksi doplňkových</i>	411
Čl. 1. Zda pamět je částí opatrnosti	411
2. Zda rozumění je částí opatrnosti	412
3. Zda se má učelivost stanoviti za část opatrnosti	414
4. Zda zručnost je částí opatrnosti	415
5. Zda um se má stanoviti za část opatrnosti	416
6. Zda se má prozřetelnost stanoviti za část opatrnosti	417
7. Zda se má obezřetnost stanoviti za část opatrnosti	418
8. Zda se má ostražitost stanoviti za část opatrnosti	419
OTÁZKA L. <i>O podmětných částech opatrnosti</i>	420
Čl. 1. Zda se má královská stanoviti za druh opatrnosti	421
2. Zda se politická vhodně stanoví za část opatrnosti	422
3. Zda se má ekonomická stanoviti za druh opatrnosti	423
4. Zda se má vojenská stanoviti za druh opatrnosti	424
OTÁZKA LI. <i>O působnostních částech opatrnosti</i>	425
Čl. 1. Zda eubulia je ctnost	425
2. Zda eubulia je ctnost odlišná od opatrnosti	427
3. Zda synesis je ctnost	428
4. Zda gnome je zvláštní ctnost	429
OTÁZKA LII. <i>O daru rady</i>	431
Čl. 1. Zda se má klásti rada mezi dary Ducha Svatého	431
2. Zda dar rady odpovídá ctnosti opatrnosti	432
3. Zda dar rady zůstává ve vlasti	433
4. Zda páté blahoslavenství, které jest o milosrdenství, odpovídá daru rady	435
OTÁZKA LIII. <i>O neřestech opatrnosti protilehlých, a za prvé o neopatrnosti</i>	436
Čl. 1. Zda neopatrnost je hříchem	436
2. Zda neopatrnost je zvláštním hříchem	438
3. Zda ukvapenost je hříchem, obsaženým v neopatrnosti	439
4. Zda nepozornost je zvláštním hříchem, obsaženým v neopatrnosti	441
5. Zda nestálost je neřestí, obsaženou v neopatrnosti	442
6. Zda řečené neřesti vznikají ze smilstva	443
OTÁZKA LIV. <i>O nedbalosti</i>	444
Čl. 1. Zda nedbalost je zvláštním hříchem	444
2. Zda nedbalost je protilehlá opatrnosti	445
3. Zda nedbalost může býti smrtelným hříchem	446
OTÁZKA LV. <i>O neřestech protilehlých opatrnosti, které mají s ní podobnost</i>	448
Čl. 1. Zda opatrnost těla je hřích	448
2. Zda opatrnost těla je smrtelný hřích	449
3. Zda zchytralost je zvláštní hřích	451
4. Zda lest je hřích, náležející ke zchytralosti	452

5. Zda podvod náleží ke zchytralosti	453
6. Zda je dovoleno míti péči o časné věci	454
7. Zda má někdo pečovati o budoucí	455
8. Zda takové neřesti vznikají z lakomství	456
OTÁZKA LVI. <i>O přikázáních, náležejících k opatrnosti</i>	458
Čl. 1. Zda bylo třeba dáti o opatrnosti nějaké přikázání mezi přikázáními desatera	458
2. Zda přikázání, zakazující neřesti protilehlé opatrnosti, byla vhodně položena ve Starém zákoně.	459
OTÁZKA LVII. <i>O spravedlnosti, a nejdříve o právu, které je jako předmět</i>	460
Čl. 1. Zda právo je předmětem spravedlnosti	461
2. Zda se právo vhodně dělí na právo přirozené a právo ustanovené	462
3. Zda mezinárodní právo je totéž, co právo přirozené	464
4. Zda se musí zvláště rozlišovati právo otcovské a vrchnostenské	465
OTÁZKA LVIII. <i>O spravedlnosti</i>	467
Čl. 1. Zda se vhodně vymezuje spravedlnost, že je ustavičná a stálá vůle, udělití každému jeho právo	467
2. Zda spravedlnost je vždy k druhému	469
3. Zda spravedlnost je ctnost	471
4. Zda spravedlnost je ve vůli jako v podmětu	472
5. Zda spravedlnost je všeobecnou ctností	473
6. Zda spravedlnost, pokud je všeobecná, je v bytnosti totéž, co každá ctnost	474
7. Zda je nějaká spravedlnost zvláštní mimo spravedlnost všeobecnou	476
8. Zda spravedlnost zvláštní má zvláštní látku	477
9. Zda spravedlnost jest o vášních	479
10. Zda střed spravedlnosti je střed věci	480
11. Zda úkon spravedlnosti je dáti každému, co jest jeho	481
12. Zda spravedlnost vyniká mezi všemi mravními ctnostmi	482
OTÁZKA LIX. <i>O nespravedlnosti</i>	484
Čl. 1. Zda nespravedlnost je zvláštní neřest	484
2. Zda se někdo nazývá nespravedlivý z toho, že koná nespravedливо	485
3. Zda může někdo snášeti nespravedливо chtě	487
4. Zda kdokoliv činí nespravedливо, hřeší smrtelně	488
OTÁZKA LX. <i>O soudu</i>	489
Čl. 1. Zda soud jest úkon spravedlnosti	490
2. Zda je dovoleno souditi	491
3. Zda soud, vycházející z podezřívání, je nedovolený	492
4. Zda pochybná se mají vykládati na lepší stránku	494
5. Zda se musí vždy souditi podle psaných zákonů	496
6. Zda soud uchvácením se stává zvráceným	497

OTÁZKA LXI. <i>O částech spravedlnosti</i>	499
Čl. 1. Zda se stanoví vhodně dva druhy spravedlnosti: spravedlnost podílná a směnná	499
2. Zda střed se bere týmž způsobem u spravedlnosti podílné a směnné	501
3. Zda látka obojí spravedlnosti je různá	502
4. Zda spravedlivě jest jednoduše totéž, co oplátka	504
OTÁZKA LXII. <i>O náhradě</i>	506
Čl. 1. Zda náhrada je úkon spravedlnosti směnné	506
2. Zda je nutné ke spáse, aby se stala náhrada toho, co bylo vzato	507
3. Zda stačí nahraditi jednoduše, co bylo nespravedlivě vzato	509
4. Zda někdo musí nahraditi, co nevzal	510
5. Zda se musí učiniti náhrada vždy tomu, od něhož bylo něco vzato	511
6. Zda je vázán nahraditi vždy ten, který vzal	513
7. Zda ti, kteří nepřijali, jsou vázáni nahraditi	515
8. Zda je někdo vázán ihned nahraditi, či může dovoleně náhradu odložit	517
OTÁZKA LXIII. <i>O přijímání osob</i>	518
Čl. 1. Zda přijímání osob je hřích	518
2. Zda v rozdělování duchovních má místo přijímání osob	520
3. Zda v prokazování cti a úcty má místo hřích přijímání osob	521
4. Zda při soudech má místo hřích přijímání osob	523
OTÁZKA LXIV. <i>O vraždě</i>	524
Čl. 1. Zda je nedovoleno zabítí jakékoli živočichy	524
2. Zda je dovoleno zabítí lidi hříšné	526
3. Zda je dovoleno soukromé osobě zabítí člověka	527
4. Zda je dovoleno duchovním zabítí zločince	528
5. Zda je někomu dovoleno zabítí sám sebe	529
6. Zda je dovoleno v některém případě zabítí nevinného	532
7. Zda je někomu dovoleno někoho zabítí při sebeobraně	533
8. Zda někdo, náhodou zabiv člověka, má odpovědnost vraždy	535
OTÁZKA LXV. <i>O jiných bezprávích, která se páchají proti osobě</i>	537
Čl. 1. Zda zmrzačiti někoho na údu v nějakém případě může býti dovoleno	537
2. Zda je dovoleno otcům bítí syny nebo pánům služebníky	539
3. Zda je dovoleno některého člověka uvězniti	540
4. Zda je hřích těžší tím, že řečená bezpráví jsou způsobena osobám, spojeným s jinými	541
OTÁZKA LXVI. <i>O krádeži a loupeži</i>	543
Čl. 1. Zda je přirozené člověku držení vnějších věcí	543
2. Zda je někomu dovoleno držeti nějakou věc jako vlastní	544
3. Zda náleží k pojmu krádeže tajně vzítí cizí věc	546
4. Zda krádež a loupež jsou hříchy druhem odlišné	547
5. Zda krádež je vždy hřích	548

6. Zda krádež je hřích smrtelný	549
7. Zda je někomu dovoleno krásti z nutnosti	550
8. Zda se může státi loupež bez hřichu	552
9. Zda krádež je těžší hřích než loupež	553
OTÁZKA LXVII. <i>O nespravedlnosti soudce při soudu</i>	554
Čl. 1. Zda může někdo spravedlivě souditi toho, kdo není jeho poddaným	555
2. Zda soudci dovoleno souditi proti pravdě, kterou zná, k vůli tomu, co se předkládá proti	556
3. Zda může soudce někoho souditi, i když není nějakého žalobce	557
4. Zda může soudce dovoleně prominouti trest	559
OTÁZKA LXVIII. <i>O nespravedlivé žalobě</i>	560
Čl. 1. Zda je člověk zavázán žalovati	560
2. Zda je nutné učiniti žalobu písemně	562
3. Zda se stává žaloba nespravedlivou z pomluvy, přeběhnutí a zpáčení	563
4. Zda žalobce, jenž nemůže dokázat, je vázán k trestu odvety	564
OTÁZKA LXIX. <i>O hříších, které jsou proti spravedlnosti se strany vinníka</i>	566
Čl. 1. Zda bez smrtelného hřichu může obžalovaný popírat pravdu, pro kterou by byl odsouzen	566
2. Zda je dovoleno obžalovanému pomluvou se hájiti	568
3. Zda je dovoleno vinníku odmítnouti soud odvoláním	569
4. Zda je dovoleno brániti se odsouzenému na smrt, může-li	571
OTÁZKA LXX. <i>O nespravedlnosti, týkající se osoby svědka</i>	572
Čl. 1. Zda je člověk vázán vydati svědectví	572
2. Zda stačí svědectví dvou nebo tří	574
3. Zda něčí svědectví se má odmítnouti bez jeho viny	576
4. Zda křivé svědectví je vždy smrtelný hřích	577
OTÁZKA LXXI. <i>O nespravedlnosti, která se stává na soudu se strany obhájců</i>	578
Čl. 1. Zda je obhájce vázán poskytnouti zastoupení záležitosti chudých	579
2. Zda se vhodně některým podle práv zavírá úřad obhájce	580
3. Zda obhájce hřeší, jestliže hájí nespravedlivou záležitost	582
4. Zda je dovoleno obhájci přijímati peníze za své zastupování	583
OTÁZKA LXXII. <i>O pohaně</i>	584
Čl. 1. Zda pohana spočívá ve slovech	585
2. Zda pohana, nebo nadávka, je smrtelným hřichem	586
3. Zda někdo má snášeti pohany, sobě způsobené	588
4. Zda pohana povstává z hněvu	589
OTÁZKA LXXIII. <i>O pomluvě</i>	590
Čl. 1. Zda pomluva jest očernění cizí pověsti tajnými slovy	590
2. Zda pomluva je smrtelný hřích	592

3. Zda pomluva je těžší než všechny hříchy, páchané proti bližnímu	593
4. Zda těžce hřeší posluchač, jenž trpí pomluvače	595
OTÁZKA LXXIV. O našeptávání	597
Čl. 1. Zda našeptávání je hřích odlišný od nactiutrání	597
2. Zda nactiutrání je těžší hřích než našeptávání	598
OTÁZKA LXXV. O výsměchu	600
Čl. 1. Zda výsměch je zvláštní hřích	600
2. Zda může býti výsměch smrtelným hříchem	601
OTÁZKA LXXVI. O zlořečení	603
Čl. 1. Zda je dovoleno někomu zlořečiti	603
2. Zda je dovoleno zlořečiti nerozumovému tvorů	605
3. Zda zlořečiti je smrtelný hřích	606
4. Zda zlořečiti je těžší hřích než nactiutrání	607
OTÁZKA LXXVII. O podvodnosti, která se páchá v kupech a prodeích	608
Čl. 1. Zda někdo může dovoleně prodati věc dražší, než stojí	608
2. Zda se stává prodej nespravedlivým a nedovoleným pro chybu prodávané věci	611
3. Zda je povinen prodavač říci vadu prodávané věci	613
4. Zda je dovoleno obchodnický něco dražší prodati, než kupovati	615
OTÁZKA LXXVIII. O hříchu úrokování	617
Čl. 1. Zda bráti úrok za půjčené peníze je hřích	617
2. Zda může někdo za půjčené peníze vyžadovati nějakou jinou výhodu	620
3. Zda je povinen vrátiti někdo cokoliv získal za peníze úrokové	623
4. Zda je dovoleno přijmouti půjčku na úrok	624
OTÁZKA LXXIX. O částech spravedlnosti jaksí doplňujících	626
Čl. 1. Zda vyhýbati zlu a konati dobro jsou zvláštní části spravedlnosti	626
2. Zda přestupek je zvláštní hřích	628
3. Zda opomenutí je zvláštní hřích	629
4. Zda hřích opomenutí je těžší než hřích přestupku	631
OTÁZKA LXXX. O působnostních částech spravedlnosti	632
Čl. 1. Zda se vhodně označují ctnosti, připojené spravedlnosti	632
OTÁZKA LXXXI. O nábožnosti	636
Čl. 1. Zda nábožnost zařizuje člověka pouze k Bohu	637
2. Zda nábožnost je ctnost	639
3. Zda nábožnost jest jedna ctnost	640
4. Zda je nábožnost zvláštní ctnost, odlišná od jiných	641
5. Zda je nábožnost ctnost božská	642
6. Zda má nábožnost přednost před jinými mravními ctnostmi	643
7. Zda bohopocta má nějaký zevnější úkon	644
8. Zda nábožnost je totéž, co svatost	646
OTÁZKA LXXXII. O zbožnosti	647

Čl. 1. Zda zbožnost je zvláštní úkon	648
2. Zda zbožnost jest úkonem nábožnosti	649
3. Zda nazírání či rozjímání je příčinou zbožnosti	650
4. Zda veselost jest účinkem zbožnosti	651
OTÁZKA LXXXIII. <i>O modlitbě</i>	653
Čl. 1. Zda modlitba jest úkonem žádostivé síly	653
2. Zda jest vhodné, modliti se	655
3. Zda modlitba jest úkonem nábožnosti	656
4. Zda jest se modliti pouze k Bohu	657
5. Zda v modlitbě máme od Boha žádati něco určitého	659
6. Zda má člověk modlitbou prositi Boha o časná	660
7. Zda se máme modliti za jiné	661
8. Zda se máme modliti za nepřátele	663
9. Zda se vhodně označuje sedm proseb Modlitby Páně	664
10. Zda modlitba je vlastností rozumového tvora	667
11. Zda svatí, kteří jsou ve vlasti, se za nás modlí	668
12. Zda modlitba musí býti ústní	669
13. Zda je nutné, aby modlitba byla pozorná	671
14. Zda modlitba musí býti dlouhá	672
15. Zda je modlitba záslužná	674
16. Zda hříšníci modlitbou vyprosí něco od Boha	676
17. Zda se vhodně nazývají částmi modlitby zapřísahání, po- zdvížení mysli, prosby a děkování	677
OTÁZKA LXXXIV. <i>O klanění</i>	679
Čl. 1. Zda klanění je úkonem latríe nebo nábožnosti	679
2. Zda klanění obnáší úkon tělesný	680
3. Zda klanění vyžaduje určité místo	681
OTÁZKA LXXXV. <i>O obětech</i>	683
Čl. 1. Zda přináseti Bohu oběť je podle přirozeného zákona	683
2. Zda pouze nejvyššímu Bohu se má přináseti oběť	684
3. Zda podávání oběti je zvláštní úkon ctnosti	686
4. Zda jsou všichni povinni přináseti oběti	687
OTÁZKA LXXXVI. <i>O darech a prvotinách</i>	688
Čl. 1. Zda jsou lidé vázáni k darům z nutnosti příkazu	688
2. Zda dary jsou povinné pouze kněžím	690
3. Zda může člověk konati dary ze všech věcí, dovoleně držených	691
4. Zda jsou lidé povinni odevzdávati prvotiny	692
OTÁZKA LXXXVII. <i>O desátkách</i>	694
Čl. 1. Zda jsou lidé povinni dávat desátky z nutnosti příkázání	694
2. Zda jsou lidé povinni dávat desátky ze všeho	698
3. Zda se mají desátky dávat duchovním	700
4. Zda jsou také duchovní povinni dávat desátky	702
OTÁZKA LXXXVIII. <i>O slibu</i>	703
Čl. 1. Zda slib záleží v pouhém předsevzetí vůle	704
2. Zda slib má býti vždy o lepším dobru	705

3. Zda každý slib zavazuje k zachovávání	707
4. Zda je prospěšné něco slíbiti	708
5. Zda slib jest úkonem latrie čili nábožnosti	710
6. Zda je chvalnější a záslužnější konati něco bez slibu nežli se slibem	711
7. Zda se slib stává slavným skrze přijetí svatého svěcení a skrze závazek jisté řeholi	713
8. Zda jest nemožný slib těm, kteří jsou podrobeni moci druhého	715
9. Zda se mohou děti zavázati slibem ke vstupu do řehole	716
10. Zda lze slib prominouti	718
11. Zda může býti prominutí slavného slibu zdržlivosti	719
12. Zda se vyžaduje moc přestaveného k záměně nebo prominutí slibu	722
OTÁZKA LXXXIX. O přísaze	724
Čl. 1. Zda přísahati je vzývati Boha za svědka	725
2. Zda je dovoleno přísahati	726
3. Zda se vhodně stanoví trojí doprovod přísahy, spravedlnost, soud a pravda	728
4. Zda přísahati jest úkonem nábožnosti čili latrie	729
5. Zda je třeba žádati a pěstovati přísahu, jakožto užitečnou a dobrou	730
6. Zda je dovoleno přísahati při tvorech	731
7. Zda přísaha má moc závaznou	732
8. Zda je větší závaznost přísahy než slibu	735
9. Zda může někdo prominouti přísahu	736
10. Zda přísaze překáží nějaká podmínka osoby nebo času	738
OTÁZKA XC. O braní jména Božího na způsob zapřisahání	740
Čl. 1. Zda je dovoleno zapřisahati lidi	740
2. Zda je dovoleno zapřisahati démony	741
3. Zda je dovoleno zapřisahati nerozumového tvora	743
OTÁZKA XCI. O braní jména Božího na vzývání chválou	744
Čl. 1. Zda se má Bůh chváliti ústy	744
2. Zda se mají bráti zpěvy ke chvále Boží	745
OTÁZKA XCII. O pověře	748
Čl. 1. Zda pověra je neřest protilehlá nábožnosti	748
2. Zda jsou různé druhy pověry	749
OTÁZKA XCIII. O pověře nenáležité pocty pravého Boha	751
Čl. 1. Zda v poctě pravého Boha může býti něco zhoubného	751
2. Zda v poctě Boha může býti něco zbytečného	753
OTÁZKA XCIV. O modloslužbě	754
Čl. 1. Zda se klade správně modloslužba jako druh pověry	754
2. Zda modloslužba je hřích	757
3. Zda je modloslužba velmi těžký hřích	758
4. Zda příčina modloslužby byla se strany člověka	760

OTÁZKA XCV. <i>O věštecké pověře</i>	762
Čl. 1. Zda věštění je hřích	762
2. Zda věštění je druh pověry	764
3. Zda lze vymeziti více druhů věštění	765
4. Zda je nedovolené věštění, které se děje vzýváním démonů	768
5. Zda je nedovolené věštění, které se děje skrze hvězdy . . .	769
6. Zda je nedovolené věštění, které se děje skrze sny	772
7. Zda je dovolené věštění, které je pomocí ptačích hlasů, zna-	
mení a jiných takových pozorování vnějších věcí	773
8. Zda je nedovolené věštění losováním	775
OTÁZKA XCVI. <i>O pověře čarování</i>	778
Čl. 1. Zda je nedovolené užívati čar umění zvidavého	778
2. Zda jsou nedovolené čáry zařízené ke změnění těl, třeba ke	
zdraví nebo něčemu takovému	780
3. Zda jsou nedovolené čáry, které jsou zařízeny k předvídání	
nějakých štěstí nebo neštěstí	782
4. Zda je nedovolené věšeti božská slova na krk	783
OTÁZKA XCVII. <i>O pokoušení Boha</i>	785
Čl. 1. Zda pokoušení Boha spočívá v nějakých skutcích, v nichž	
se očekává účinek pouze Boží pomocí	785
2. Zda pokoušení Boha je hřích	787
3. Zda pokoušení Boha je protilehlé ctnosti nábožnosti	789
4. Zda pokoušení Boha je těžší hřích než pověra	790
OTÁZKA XCVIII. <i>O křivé přísaze</i>	792
Čl. 1. Zda nepravdivost toho, co se přísahou potvrzuje, vyžaduje	
se ke křivé přísaze	792
2. Zda každá křivá přísaha je hřích	794
3. Zda každá křivá přísaha je hřích smrtelný	795
4. Zda hřeší ten, kdo ukládá přísahu tomu, jenž křivě přísahá	
OTÁZKA XCIX. <i>O svatokrádeži</i>	798
Čl. 1. Zda svatokrádež je urážka posvátné věci	799
2. Zda svatokrádež je zvláštní hřích	800
3. Zda druhy svatokrádeže se rozlišují podle posvátných věcí	
4. Zda trest za svatokrádež má býti peněžitý	803
OTÁZKA C. <i>O svatokupectví</i>	804
Čl. 1. Zda svatokupectví je záměrná vůle kupovati a prodávati	
něco duchovního nebo s duchovním spojeného	804
2. Zda je vždy nedovoleno dávatí peníze za svátosti	807
3. Zda je dovoleno dávatí a přijímati peníze za duchovní úkony	
4. Zda je dovoleno přijímati peníze za ta, která jsou spojena	
s duchovními	812
5. Zda je dovoleno dáti duchovní za odměnu, která je z úslu-	
hy nebo z jazyka	814
6. Zda je vhodný trest svatokupcův, aby byl zbaven toho, co	
svatokupectvím získal	816

OTÁZKA CI. <i>O úctě</i>	818
Čl. 1. Zda úcta se vztahuje na určité osoby některých lidí	819
2. Zda úcta dává rodičům podporu	820
3. Zda úcta je zvláštní ctnost, od jiných rozdílná	821
4. Zda pro nábožnost mají se opominouti povinnosti úcty k rodičům	822
OTÁZKA CII. <i>O uctivosti o sobě a o jejích částech</i>	824
Čl. 1. Zda uctivost je zvláštní ctnost, od jiných rozdílná	825
2. Zda k uctivosti náleží vzdávati uctívání a čest těm, kteří jsou postaveni v důstojnosti	826
3. Zda uctivost je větší ctnost než úcta	827
OTÁZKA CIII. <i>O dulii</i>	829
Čl. 1. Zda čest obnáší něco tělesného	829
2. Zda čest je vlastně povinná vyšším	830
3. Zda dulia je zvláštní ctnost rozdílná od latrie	832
OTÁZKA CIV. <i>O poslušnosti</i>	834
Čl. 1. Zda člověk má druhého poslouchati	835
2. Zda poslušnost je zvláštní ctnost	836
3. Zda poslušnost je největší ctnost	838
4. Zda jest Boha ve všem poslouchati	841
5. Zda poddaní jsou povinni poslouchati ve všem svých představených	842
6. Zda křesťané jsou vázáni poslouchati světských mocí	844
OTÁZKA CV. <i>O neposlušnosti.</i>	845
Čl. 1. Zda neposlušnost je smrtelný hřích	846
2. Zda neposlušnost je nejtěžší hřích	847

OPRAVTE SI:

- Str. 4, řádek 2, zdola: ten důvod, místo: jeho důvod.
- Str. 28, řádek 6: protože, místo: proto.
- Str. 69, řádek 9, zdola: bez milosti, místo: bez milost.
- Str. 89, řádek 5: Chybí námitka: Mimo to disputování se koná nějakými důkazy. Ale důkaz je důvod, ověřující věc pochybnou. To však, co má víra, ježto jest nejjistější, nemá býti uváděno v pochybnost. Tedy se nemá veřejně disputovati o tom, co má víra.
- Str. 90, řádek 8, zdola: patří vůli, místo: patří vůle.
- Str. 132, řádek 8: úkon pak naděje, místo: úkon pak víry.
- Str. 137, řádek 18, zdola: zběhlosti, místo: zběhlostí.
- Str. 154, řádek 21: té bázni, místo: té bázní.
- Str. 172, řádek 18: než proti naději, místo: než proti strachu.
- Str. 173, řádek 10: příměji, místo přímějí.